

Onderwerp:

Zienswijze ontwerp- Programmabegroting 2022 RUD

Beslispunten:

1. Een zienswijze in te dienen op de ontwerp-Programmabegroting 2022 RUD met de strekking dat de gemeente zo snel als dat dit mogelijk is, geïnformeerd wil worden over de financiële consequenties van de bevoegdheidsverschuiving van de provinciale bodemtaken, het traject 'Samen op weg' en de VTH-taakuitvoering onder de Omgevingswet;
2. De verhoging van de jaarlijkse bijdrage aan de RUD Utrecht met € 14.000 te verwerken in de meerjarenbegroting 2022-2025;
3. Kennis te nemen van de Jaarstukken 2020 RUD Utrecht.

Samenvatting

Het algemeen bestuur (AB) van de Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) Utrecht heeft op 25 maart 2021 de Jaarstukken 2020 vastgesteld. Er zijn voor gemeente Houten geen financiële consequenties.

Tevens heeft het AB RUD op 25 maart 2021 de ontwerp-Programmabegroting 2022 (verder ontwerp-begroting 2022) vastgesteld die nu conform wettelijk voorschrift voor zienswijzen aan de gemeenteraad wordt aangeboden. Conform het AB besluit van 1 oktober 2020 is in verband met een groot aantal onzekerheden en ontwikkelingen voorafgaand aan de ontwerp-Programmabegroting 2022 geen kadernota opgesteld.

Op basis van de ontwerpbegroting 2022 stijgt de bijdrage van € 245.000 naar € 259.000.

Ondanks dat de ontwerpbegroting 2022 sluitend is, evenals het meerjarenperspectief, zijn begrotingswijzigingen niet te voorkomen. Er is namelijk nog een aantal (ontwikkel)trajecten aan de orde waarvan de inhoudelijke en financiële consequenties op dit moment nog niet voldoende in beeld te brengen zijn. Het gaat dan over de Omgevingswet, het traject "Samen op weg" en de overdracht van bodemtaken.

In verband met deze onzekerheden wordt voorgesteld een zienswijze in te dienen waarin de RUD verzocht wordt om de gemeente zo snel als mogelijk is hierover te informeren.

Aanleiding

Het Algemeen Bestuur (AB) van de Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) Utrecht heeft op 25 maart 2021 de Jaarstukken 2020 vastgesteld. Tevens heeft het AB op 25 maart 2021 de ontwerp-begroting 2022 vastgesteld welke nu conform wettelijk voorschrift voor zienswijzen aan de gemeenteraad wordt aangeboden.

Beoogd effect

Zorgen dat een financieel gezonde RUD Utrecht uitvoering kan geven aan milieutaken () en daarmee bijdraagt aan een duurzame en veilige leefomgeving in Houten.

Argumenten per beslispunt

- 1.1 *De RUD geeft aan dat er voor 2022 nog onzekerheden bestaan ten aanzien van de kosten van het organisatie ontwikkelingstraject 'Samen op weg', de exacte wijze van uitvoering van diensten onder de nieuwe Omgevingswet en de taakverschuiving van de provincie naar de gemeente op het gebied van bodem.*

Deze zaken zijn dan ook nog niet vertaald naar de ontwerp – begroting 2022 en het meerjarenperspectief. Een latere wijziging van de nu vast te stellen begroting 2022 en het meerjarenperspectief is hierdoor onvermijdelijk, maar ook hierop bestaat de mogelijkheid tot het indienen van een zienswijze.

- 2.1 *Het wettelijk verplichte basistakenpakket vergt 175 uur meer uitvoeringscapaciteit.*

Het hogere aantal benodigde uren voor de uitvoering van het basistakenpakket is grotendeels het gevolg van een stijging van het aantal vraaggestuurde producten:

- Een stijgend aantal grondverplaatsingen (Besluit bodemkwaliteit);
- WOB-verzoeken die de RUD afhandelt (basistaak dossiers);

- Een stijgend aantal complexere Warmte Koudeopslagsystemen (Activiteitenbesluit).

Daarnaast wordt door de RUD inmiddels een product aangeboden dat past bij de basistaak "Informatiegestuurde handhaving". Deze basistaak bestaat al sinds de RUD-verplichting, echter, deze werd door gemeente Houten nog niet van de RUD afgenomen aangezien er nog geen passend product werd aangeboden. Dit is nu wel het geval en dus kan voldaan worden aan het afnemen van deze wettelijk verplichte basistaak.

Ook levert de RUD op verzoek van gemeente Houten jaarlijks informatie die noodzakelijk is voor de borging van de Houtense VTH (Vergunningen, Toezicht en Handhaving)- beleidscyclus. Dit is maatwerk en vergt wat meer registratie en administratie, maar dit draagt bij aan het behoud van het IBT (Interbestuurlijk toezicht) oordeel "Adequaat" dat het VTH-beleid en de uitvoering hiervan meerdere jaren achtereen heeft behaald.

De provincie Utrecht voert jaarlijks een IBT-controle op o.a. de taakuitvoering van VTH uit, bij het oordeel 'niet adequaat' wordt ingegrepen conform een interventieladder. Toepassing van van het interbestuurlijk toezichtsinstrumentarium kan resulteren in een "indeplaatsstelling" door de provinciaal toezichthouder (op kosten van de gemeente).

De verhoging van het aantal uren (175) op de uitvoering van de wettelijk verplichte basistaken in 2021 wordt in het voorjaar 2021 gepresenteerd in de Eerste bestuursrapportage 2021 van gemeente Houten. Omdat deze ophoging structureel is, werkt deze ook door in de RUD begroting 2022 (en de meerjarenbegroting) die nu voor een zienswijze wordt voorgelegd.

3.1 *Er zijn voor gemeente Houten geen nadelige financiële consequenties.*

Het positieve jaarresultaat van € 502.000 is sterk beïnvloed door een lagere afschrijflast door het uitstellen van ICT investeringen alsmede het doorschuiven van de voorbereiding met bijbehorende kosten van de RUD op de komst van de Omgevingswet. Beide zijn een rechtstreeks gevolg van het feit dat de invoerdatum van de Omgevingswet gedurende 2020 is verschoven van 1 januari 2021 naar 1 januari 2022.

Kanttekeningen

1.1 *De nieuwe bodemtaken die vanaf 1 januari 2022 (grotendeels wettelijke verplicht) bij de RUD moeten worden ondergebracht, zijn op dit moment nog niet vertaald naar de variabele en vaste bijdrage van de deelnemers.*

Een eerste inschatting laat zien dat de stijging van de variabele bijdrage voor Houten rond de € 34.000 (524 uur) uitkomt. Deze schatting kent een groot voorbehoud, omdat er bij de RUD nog geen ervaring is met de uitvoering van de nieuwe (bodem)producten.

Deze kosten worden in de loop van 2021 middels een begrotingswijziging met zienswijze mogelijkheid voorgesteld.

1.2 *Er is nog geen duidelijkheid over welke middelen er, ter dekking van de kosten voor de overdracht van de bodemtaken, worden overgeheveld van het provincie- naar het gemeentefonds.*

Recentelijk is een gezamenlijke bestuurlijke brief naar de VNG gestuurd om hiervoor aandacht te vragen (zie bijlage 4).

1.3 *Door de overdracht van de bodemtaken van de provincie Utrecht naar alle Utrechtse gemeenten (inclusief ODRU = omgeving dienst regio Utrecht -gemeenten) kunnen er frictiekosten ontstaan bij de RUD Utrecht.*

De frictiekosten hebben vooral betrekking op personeelskosten door het verschuiven en vervallen van taken. Vanuit de RUD wordt er gestuurd om deze frictiekosten te beperken.

1.4 *De benodigde uren voor de uitvoering van de Omgevingswet-proof gemaakte RUD-producten zijn ten tijde van het opstellen van de ontwerp-begroting 2022 nog niet voldoende concreet.*

De te verwachten kosten, gekoppeld aan de Omgevingswet-proof gemaakte producten, worden voor zover dat in theorie mogelijk is in de loop van 2021 middels een begrotingswijziging met zienswijze mogelijkheid voorgesteld.

1.5 *De structurele kosten als gevolg van de gezamenlijk door het AB vastgestelde ontwikkelingsrichting TAU (Technisch adviserende Uitvoeringsdienst) zijn ten tijde van het opstellen van de ontwerp begroting 2022 nog onvoldoende duidelijk om door te vertalen in de ontwerp-begroting 2022.*

De te verwachten kosten worden in de loop van 2021 middels een begrotingswijziging met zienswijze mogelijkheid voorgesteld (Project 'Samen op weg').

1.6 *Naast de drie genoemde onzekerheden speelt er nog een extra ontwikkeling op het gebied van het wettelijk verplichte basistakenpakket.*

Als gevolg van de stelselwijziging en de juridische inrichting van de Omgevingswet is door het Rijk een nieuw basistakenpakket samengesteld. Dit nieuwe basistakenpakket gaat gelden vanaf het moment dat de Omgevingswet in werking treedt. Het nieuwe basistakenpakket resulteert in een groter aantal bedrijven waarvan de VTH-taakuitvoering verplicht door de RUD Utrecht moet worden uitgevoerd en niet meer door de gemeente zelf.

Het gaat dan over toetsing van meldingen Activiteitenbesluit en toezicht en handhaving op de betreffende bedrijven.

Het bovenstaande zal in de loop van 2021 middels een college en raadsvoorstel aan u worden aangeboden. De eventuele keuzes en bijbehorende financiële en organisatorische gevolgen worden hierin gepresenteerd. Hoe dan ook zal dit effect gaan hebben op de structurele financiële bijdrage van gemeente Houten en dus ook de begroting 2022.

Participatie

N.V.T.

Financiën en formatie

Jaarstukken 2020

De jaarrekening 2020 laat een positief resultaat zien van. € 502.000.

Er zijn voor gemeente Houten geen financiële consequenties.

Het resultaat over het boekjaar 2020 ad. € 502.000 wordt als volgt verwerkt:

- € 17.000 is toegevoegd aan de Bestemmingsreserve 'Persoonsgebonden Opleidingsbudget';
- € 360.000 is toegevoegd aan de bestemmingsreserve 'Omgevingswet';
- € 100.000 is toegevoegd aan een nieuw te vormen bestemmingsreserve 'VTH Zaaksysteem';
- € 25.000 is toegevoegd aan de Algemene reserve.

De accountant heeft een goedkeurende verklaring afgegeven ten aanzien van de getrouwheid en rechtmatigheid.

Ontwerp begroting 2022

De bijdrage per opdrachtgever wordt per 2022 in de volgende tabel gepresenteerd:

Opdrachtgever	Variabele bijdrage 2022:	Vaste bijdrage 2022:	Totale bijdrage 2022:	Percentage eigenaarschap 2022:
Amersfoort	1.114.000	733.000	1.847.000	12,0%
Baarn	278.000	183.000	461.000	3%
Bunschoten	305.000	202.000	507.000	3,3%
Eemnes	118.000	78.000	196.000	1,3%
Houten	155.000	104.000	259.000	1,7%
Leusden	236.000	156.000	392.000	2,6%
Lopik	287.000	190.000	477.000	3,1%
Nieuwegein	202.000	135.000	337.000	2,2%
Provincie	3.832.000	2.513.000	6.345.000	41,2%
Soest	391.000	259.000	650.000	4,2%
Utrecht	1.030.000	677.000	1.707.000	11,1%
Woudenberg	240.000	158.000	398.000	2,6%
<i>Bodemtaken na inwerkingtreding Omgevingswet</i>	<i>1.108.000</i>	<i>718.000</i>	<i>1.826.000</i>	<i>11,8%</i>

De structurele bijdrage van gemeente Houten stijgt vanaf 2022 met € 14.000 tot € 259.000. De financiële effecten van dit voorstel zijn verwerkt in de begrotingswijziging met nummer 112074.

Staat van baten en lasten

Programma	Baten	Lasten	Saldo
1 Handhaving	€ 5.600.000	€ 5.640.000	€ -40.000
Directe variabele kosten	€ 4.535.000	€ 4.574.000	€ - 39.000
Directe vaste kosten	€ 1.065.000	€ 1.066.000	€ -1.000
2 Vergunningverlening	€ 5.858.000	€ 5.809.000	€ 49.000
Directe variabele kosten	€ 4.761.000	€ 4.712.000	€ 49.000
Directe vaste kosten	€ 1.097.000	€ 1.097.000	-
3 Bedrijfsvoering	€ 3.619.000	€ 3.619.000	-
Totaal programma's	€ 15.077.000	€ 15.068.000	€ 9.000
Stelpost loon- en prijscompensatie	€ 100.000	€ 100.000	-
Onvoorzien	€ 225.000	€ 225.000	-
Totaal van saldo van baten en lasten	€ 15.402.000	€ 15.393.000	€ 9.000
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	-	-	-
Gerealiseerd resultaat	€ 15.402.000	€ 15.393.000	€ 9.000

Meerjarenperspectief

Uit het meerjarenperspectief blijkt dat alle jaren t/m 2025 een klein begrotingsoverschot laten zien.

Er is in het meerjarenperspectief geen rekening gehouden met:

- De overgang van het bevoegd gezag van de provincie naar de gemeenten voor een groot gedeelte van de bodemtaken (de afbouw van deze werkzaamheden is wel in dit meerjarenperspectief verwerkt en de eventuele inbreng van deze taken door gemeenten niet;
- Eventuele nog niet voorzienbare gevolgen vanuit de overgang naar de Omgevingswet per 1 januari 2022;
- De uitkomsten van het traject 'Samen op weg';
- Eventuele ophoging algemene uitkering inzake nieuwe bodemtaken.

Samenvattend moet rekening gehouden worden met de volgende ontwikkeling van de Houtense bijdrage aan de RUD Utrecht:

Jaar		Variabel	Vast	Totaal
2021	Primaire begroting	€ 144.000	€ 101.000	€ 245.000
	1e Begrotingswijziging 2021 (besluitvorming volgt nog)	€ 152.000	€ 105.000	€ 257.000
2022	ontwerp begroting 2022 (huidige zienswijze procedure)	€ 155.000	€ 104.000	€ 259.000
	1e Begrotingswijziging 2022 - bodemtaken - 'TAU-variant / Samen op weg'			P.M.
	(eventuele) ophoging algemene uitkering inzake nieuwe bodemtaken (dekking)			P.M.
	Overdracht van extra milieutaken als gevolg van wettelijke aanpassing van basistakenpakket			P.M.

Communicatie

Na besluitvorming door de raad zal de RUD Utrecht per email en brief in kennis worden gesteld van de zienswijze. De RUD ontvangt gezien de korte termijnen voorafgaand aan de besluitvorming per email al een concept.

Voortgang

Jaarstukken RUD 2020

De gemeenschappelijke regeling bevat geen mogelijkheid tot het indienen van een zienswijze op de jaarstukken. Het AB van de RUD Utrecht heeft de jaarstukken dan ook definitief vastgesteld. De jaarrekening zal door de RUD Utrecht worden verzonden aan de aan de toezichthouder, het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK).

Ontwerp Begroting RUD 2022

De RUD Utrecht geeft (conform de wettelijke termijn van 8 weken) tot 21 mei 2021 de gelegenheid tot het indienen van een zienswijze. Daarna wordt, gelezen alle zienswijzen, de ontwerp-begroting 2022 behandeld ter vaststelling in de vergadering van het AB van de RUD Utrecht van 2 juli 2021. De vastgestelde Programmabegroting 2022 zal vervolgens door de RUD aan de toezichthouder, het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) worden gezonden.

Ambtelijk is met de RUD Utrecht overeengekomen dat de overschrijding van de gestelde termijn (21 mei 2021) voor het indienen van een zienswijze niet tot problemen zal leiden.

Uiterlijk 17 juni 2021 (een dag na de raadsvergadering) zal de door de raad vastgestelde zienswijze aan de RUD kenbaar worden gemaakt. De RUD stelt het op prijs om de concept zienswijze voor 12 mei 2021 te ontvangen. Een concept van de zienswijze zal per email worden aangeleverd.

Evaluatie

N.V.T.

Houten, 13 april 2021

Houten,

het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Houten
de secretaris, de burgemeester,

A.J. Barink

G. P. Isabella

Bijlagen

1. Ontwerp-programmabegroting 2022 RUD Utrecht voor zienswijzeprocedure
2. Concept-zienswijze Ontwerpbegroting RUD 2022
3. RUD Utrecht Jaarstukken 2020 incl. controleverklaring
4. Bestuurlijke brief RUD aan de VNG ten aanzien van financiering nieuwe bodemtaken vanaf 1 januari 2022.

Verantwoordelijke portefeuillehouders college

1e PoHo: Kees van Dalen
2e PoHo:

Advies commissie Verbonden Partijen d.d. 8 juni 2021:

- De commissie stemt in met het advies van het college.

Raadsbesluit

Voorstelnummer: 330116

gemeente Houten

Onderwerp

Zienswijze ontwerp- Programmabegroting 2022 RUD

De raad van de gemeente Houten heeft het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. 13 april 2021 gelezen en besluit:

1. Een zienswijze in te dienen op de ontwerp-Programmabegroting 2022 RUD met de strekking dat de gemeente zo snel als dat dit mogelijk is geïnformeerd wil worden over de financiële consequenties van de bevoegdheidsverschuiving van de provinciale bodemtaken, het traject 'Samen op weg' en de VTH-taakuitvoering onder de Omgevingswet;
2. De verhoging van de jaarlijkse bijdrage aan de RUD Utrecht met € 14.000 te verwerken in de meerjarenbegroting 2022-2025;
3. Kennis te nemen van de Jaarstukken 2020 RUD Utrecht.

Dit is besloten in de openbare vergadering van de raad op 15 juni 2021.

De raad van de gemeente Houten,
de griffier, de voorzitter,

C.M.S. Visser

G.P. Isabella